

РЕКРЕАЦІЙНИЙ ТУРИЗМ ЯК ЧИННИК ВІДНОВЛЕННЯ СВІТОВОГО ТУРИЗМУ

Туризм сьогодні є одна з найбільших і найдинамічніших галузей економіки, важлива частина зовнішньоекономічної діяльності багатьох розвинутих країн та країн, які розвиваються. Індустрія туризму стає важливою складовою зовнішньоекономічної діяльності багатьох країн світу. Високі темпи розвитку, значні надходження іноземної валюти активно впливають на різні галузі економіки, що сприяє формуванню сфери туризму. Події останніх трьох років показали, що туризм є одним із найбільш вразливих видів бізнесу, який залежить від багатьох галузей економіки та одночасно впливає на них.

Так, у 2019 допандемійному році в світі було зареєстровано 1,5 мільярда міжнародних туристичних прибуттів, що на 4% більше порівняно з попереднім роком. Але наступні два роки стали руйнівними для розвитку туризму по всьому світу, коли падіння міжнародного туризму на 73% у 2020 році було пов'язане з обмеженнями на подорожі, переживаннями туристів щодо пандемічної ситуації та глобальною боротьбою з коронавірусом. міжнародна туристична індустрія зазнала негативних змін та суттєвих втрат. Через впроваджені обмеження на туристичні поїздки скоротилися туристичні потоки, знизився попит на послуги туроператорів і турагентів, засобів розміщення і харчування, послуги перевізників, певні регіони та території взагалі стали недоступними для міжнародних та навіть внутрішніх туристів. Але з іншої сторони нестабільність дає можливість для вдосконалення та розвитку. Та вже у 2021 році ситуація дещо змінилася, коли у світі було зареєстровано 415 мільйонів міжнародного прибуття, порівняно з 400 мільйонами у 2020 році [1]. А вже у січні-вересні 2022 року міжнародний прибуття показали стабільний зріст, коли прибуття були прирівняні 63% осіб допандемійного періоду за перші дев'ять місяців 2022 рік. Приблизно 700 мільйонів туристів подорожували на міжнародному рівні з січня по вересень, більше ніж удвічі (+133%), ніж кількість, зареєстрована в аналогічному періоді 2021 року [2].

Такі тенденції швидкого відновлення туристичної сфери обумовлені тим, що людство завжди потребує відновлення своїх фізичних та духовних сил, тобто відпочинку, який передбачає заняття рекреаційною діяльністю. На сучасному етапі дослідження туризму немає одностайності щодо визначення поняття «рекреаційний туризм» та його складу. Найбільш використаним визначенням є таке, що рекреаційний туризм – це подорожі з метою відпочинку, оздоровлення чи лікування, які здійснюються з безпосереднім використанням природного клімату,

мінеральних вод, грязей, цікавих ландшафтів та інших ресурсів. Тобто, рекреаційний туризм – це одна з найважливіших форм туризму для більшості країн світу, який визначається як окремий вид туризму, пов'язаний з переміщенням людей з метою відновлення фізичних, психічних та духовних сил та відпочинку.

Рекреаційний туризм зазвичай поділяється на підтипи, а саме лікувально-оздоровчий та відпочинковий туризм, які є різними, але доповнюють один одного. Таким чином, можна задовольнити потреби у відпочинку та оздоровленні в спеціалізованих рекреаційних закладах, а лікувальні потреби в спеціальних санаторно-курортних закладах. Значення оздоровчого туризму в сучасних умовах зростає, оскільки на здоров'я людей негативно впливає швидкий темп життя, який супроводжується стресовими ситуаціями, насиченістю потоку інформації, несприятливою екологічною обстановкою.

Дійсно, під визначенням «рекреаційний» туризм ховається різноманітність засобів та форм туристичної діяльності, спрямованих на досягнення цілей рекреації. Серед всієї різноманітності доводиться «вибирати» ті з них, які є предметом цього дослідження. Для більшого розуміння суті рекреаційного туризму необхідно визначити його найбільш значущі ознаки. Такими слід вважати домінуючу мету туристичного заходу та рівень фізичної активності учасників заходу. Якщо говорити про визначення домінуючої мети, то домінує дві головні цілі – повноцінний відпочинок та оздоровлення (лікування) туристів. Ознакою фізичної активності можна вважати її рівень, тобто пасивна діяльність чи активна діяльність учасників. Таким чином, за визначенням рекреаційним туризмом є діяльність з певним рівнем активності (пасивним або активним), яка спрямована на відновлення сил людини, тобто відпочинок, оздоровлення та лікування, а саме купально-пляжний відпочинок, спортивно-екологічні походи, відпочинок на гірськолижному курорті, санаторно-профілактичне лікування, а також оздоровча гімнастика та оздоровчі походи.

Таким чином слід зазначити, що саме рекреаційний туризм разом із його розгалуженням – лікувальним і відпочинково-оздоровчим туризмом – у сучасних умовах розвитку туризму може стати двигуном відновлення галузі та одним з найпопулярніших напрямів у світі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Благун І., Румянцева І. Тренди туристичних потоків в умовах пандемії. Вісник Хмельницького національного університету 2022, № 6, Том 1. С. 115-123. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2023/01/2022-312-61-17.pdf>.

2. World Tourism Barometer and Statistical Annex, November 2022. UNWTO. URL: https://webunwto.s3.eu-west-1.amazonaws.com/s3fs-public/2022-11/UNWTO_Barom22_06_November_EXCERPT.pdf?VersionId=kNOL3rNMSaYFz0XizmRo0EU8x3cVZpOk.